

**Kaupungin työsuojeluorganisaatiolle tehdyn ilmoituksen käsittely**

3195/01.04.01.04.01/2020

Kaupunginvaltuusto 01.02.2021 § 5

Asian aikaisemmat käsittelyt:

**"Kaupunginhallitus salainen 31.08.2020 § 2**

Valmistelijat: hallintojohtaja Laura Ala-Hannula, laura.ala-hannula@salo.fi, puh. 02 7782020 ja kaupunginlakimies Jari Niemelä, jari.niemela@salo.fi, puh. 02 7782059

Salon uimahallin valvoja [REDACTED] teki liitteenä olevan ilmoituksen Salon uimahallissa 14.7.2020 tapahtuneesta uhka-, vaara- tai läheltä piti -tilanteesta sekä selostuksensa asiasta. [REDACTED] mukaan kaupunginvaltuutettu [REDACTED] on tilanteessa uhannut järjestävänsä potkut hänelle.

Työturvallisuuslain 28 §:  
"Häirintä

Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi."

Kuntalain 69 §:n 2 momentissa on luottamushenkilöitä koskeva käyttäytymissäännös:  
"Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla."

Kuntalain 85 §:ssä säännellään virheellistä menettelyä luottamustoimessa:

"Luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä.

Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimeensa syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Valtuusto voi tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamushenkilön toimestaan, jollei hän ole itse ilmoittanut vetäytyvänsä luottamustoimesta. Ennen valtuuston kokousta voi pidättämisestä väliaikaisesti päättää valtuuston puheenjohtaja. Pidättämispäätös voidaan panna täytäntöön heti.

Valtuuston on luottamushenkilön toimessaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö toimestaan, jos se on kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämispäätös voidaan panna täytäntöön heti.

Kunnan viranomaisen valmistellessa 3 tai 4 momentin mukaista päätöstä sillä on oikeus saada esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus esitutinnan aloittamisesta luottamushenkilön tekemäksi epäillystä virkarikoksesta."

Kaupunginhallituksen tulisi tässä tilanteessa vaatia valtuutettu [REDACTED] selitys asiasta. Selityksen antamiselle tulisi varata kohtuullinen aika, esimerkiksi kaksi viikkoa. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian jatkokäsittelyä. Selityksen antamiselle varatun ajan jälkeen asia valmistellaan uudestaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää vaatia valtuutettu [REDACTED] kuntalain 85 §:n perusteella selityksen uimahallin valvoja [REDACTED] ilmoituksessa ja selostuksessa mainitusta potkujen järjestämisestä koskevasta asiasta. Selityksen antamiselle varataan kahden viikon määräaika vaatimuksen tiedoksiantopäivästä lukien.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

### **Kaupunginhallitus salainen 09.11.2020 § 9**

Valmistelijat: hallintojohtaja Laura Ala-Hannula, laura.ala-hannula@salo.fi, puh. 02 7782020 ja kaupunginlakimies Jari Niemelä, jari.niemela@salo.fi, puh. 02 7782059

Valtuutettu [REDACTED] on toimittanut 23.10.2020 häneltä pyydetyn selityksen, joka on tämän asian liitteenä.

[REDACTED] toteaa selityksessään: "Potkujen hoitamisesta tai järjestämisestä en puhunut mitään, mutta [REDACTED] on saattanut asian näin tulkita."

Asian osapuolten kertomuksen tapahtumien kulusta Salon uimahallilla 14.7.2020 poikkeavat toisistaan. Tässä tilanteessa olisi tarkoituksenmukaista varata [REDACTED] mahdollisuus vastaselityksen antamiseen [REDACTED] selityksessä mainitusta vastauksesta potkujen hoitamisesta tai järjestämisestä koskevaan asiaan.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee valtuutettu [REDACTED] selityksen tiedoksi ja pyytää edellä jatkovalmistelussa mainitusta asiasta vastaselityksen [REDACTED].

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

### **Kaupunginhallitus salainen 25.1.2021**

Valmistelijat: hallintojohtaja Laura Ala-Hannula, laura.ala-hannula@salo.fi, puh. 02 7782020 ja kaupunginlakimies Jari Niemelä, jari.niemela@salo.fi, puh. 02 7782059.

[REDACTED] toimitti häneltä pyydetyn vastaselityksen kaupungille 29.11.2020. Hän toistaa aiemmin ilmoittamansa siitä, että valtuutettu [REDACTED] oli uhkaillut häntä lopputilillä. Hän kertoo, että hänen työoverinsa oli kuullut [REDACTED] kanssa käydyn keskustelun, hän oli tapahtuman jälkeen kertonut asiasta esimiehelleen ja tehnyt ilmoituksen uhka- ja vaaratilanteesta sekä ilmoituksen kaupungin työsuojeluorganisaatiolle. Vastaselitys ja ilmoitukset ovat liitteinä.

Asiassa saadun selvityksen perusteella on todennäköistä, että valtuutettu [REDACTED] on menetellyt [REDACTED] kertomalla tavalla. [REDACTED] on kiistänyt sanoneensa, että järjestäisi [REDACTED] lopputilin työstään. [REDACTED] kertoma menettely on työturvallisuuslaissa mainittua työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, jonka johdosta työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

[REDACTED] kertoma valtuutettu [REDACTED] menettely on kuntalain 69 §:n 2 momentin mukaisen luottamushenkilöitä koskevan käyttäytymissäännöksen vastaista: "Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla." Oikeuskirjallisuudessa todetaan, että käyttäytymissäännös on ymmärrettävä toimintaohjeeksi, joka korostaa toiminnan moraalisia ja eettisiä arvoja. Oikeudellisia sanktioita säännöksen rikkomisesta ei voine seurata. (Harjula - Prättälä: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat (2019) s. 472.)

Edellä kerrottu tapahtuma uimahallissa liittyy valtuutettu [REDACTED] harrastustoimintaan eikä varsinaisesti hänen luottamustoimensa hoitamiseen. Jos [REDACTED] on todennut olevansa kaupunginvaltuutettu ja sanonut järjestävänsä lopputilin [REDACTED], kyse on lainkohdassa mainitusta velvollisuuksien vastaisesta menettelystä.

Oikeuskirjallisuudessa todetaan, että virkarikoksen ja virheellisen menettelyn arviointi ja toimenpiteisiin ryhtyminen on ensisijaisesti

kunnanhallituksen tehtävä. Kunnanhallitus voi jättää asian sillensä, jos se toteaa, ettei asia vaadi enempää toimenpiteitä. Jos lisätoimenpiteet ovat tarpeen, asiasta on ilmoitettava valtuustolle. Samalla kaupunginhallitus voi esittää valtuuston harkittavaksi lisätoimenpiteitä, esimerkiksi rikosilmoituksen tekemistä. Kaupunginhallituksen on tehtävä rikosilmoitus, jos se harkitsee, että kyseessä on ilmeinen virkarikos. (Harjula - Prättälä: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat (2019) s. 547-548.) Tässä tapauksessa kyseessä ei liene "ilmeinen" virkarikos, eli kaupunginhallituksen ei tulisi tehdä asiasta rikosilmoitusta poliisille. Valtuusto voi tehdä asiasta rikosilmoituksen poliisille, jos se harkitsee sen tarpeelliseksi.

Viranhaltijavalmistelussa ei ole mahdollista selvittää asiaa tarkemmin esimerkiksi todistajia kuulemalla. Toimivalta tällaiseen tutkintaan on poliisilla.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee uimahallin valvojan vastaselityksen ja jatkovalmistelun tiedoksi ja päättää asian jatkokäsittelystä.

Päätös:

Kokouksessa pidettiin tauko kello 18:48 – 19.00.

Puheenjohtaja täydensi esitystään seuraavasti:

"Kaupunginhallitus merkitsee uimahallin valvojan vastaselityksen ja jatkovalmistelun tiedoksi ja lähettää asian kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli valtuutettu on asemaansa vedoten kyseenalaistanut työntekijän työsuhteen jatkumisen, valtuutettu on syyllistynyt virheelliseen menettelyyn luottamustoimessa, mikä saattaa täyttää rikoksen tunnusmerkit. Tästä syystä kaupunginhallitus pyytää kaupunginvaltuustoa tekemään asiasta tutkintapyynnön poliisille."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan muutetun päätösesityksen."

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli valtuutettu on asemaansa vedoten kyseenalaistanut työntekijän työsuhteen jatkumisen, valtuutettu on syyllistynyt virheelliseen menettelyyn luottamustoimessa, mikä saattaa täyttää rikoksen tunnusmerkit. Tästä syystä kaupunginhallitus pyytää kaupunginvaltuustoa tekemään asiasta tutkintapyynnön poliisille."

Päätös:

Merkittiin, että valtuutettu Jaana Haapasalo poistui jääviyden vuoksi kokouksesta kello 18:50. Varavaltuutettu Harri Lindholm liittyi kokoukseen kello 18:52 toimiakseen Haapasalon varajäsenenä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Harri Lindholm poistui kokouksesta kello 19:00. Jaana Haapasalo liittyi kokoukseen kello 19:01.